

Vielä viron *maki(h)ark*

Virittäjän viime vihossa s. 100—julkaistun professori J. Mägisten yllä mainittua virolaisen kansanrunouden sanaa koskevan kirjoituksen johdosta minun sallittaneen kantani puolustukseksi kiinnittää huomiota pariin tosiasiaan.

Ensinnäkin, kuten jo Mägisten siteeraamassa kirjoituksessani olen sanonut, »makiarkin» ja peukaloisen rinnastaminen kysymyksessä olevassa runossa on vain tilapäinen yksityistapaus. Sen sijaan aivan yleisiä näissä toisoinnoissa ovat rinnastukset, joissa lauletaan kaukaisista tai vihollismielisistä heimoista, tähän tapaan:

Koerakoonude kodusse,
peninukkide (pöialpoegade jne.) peresse,
tanimarkide (tamvärkide, taniharkide jne.) talusse,
makiarkide majasse.

Jokainen folkloristi käsittää, että tässä tulee kysymykseen vain unkarilaisten nimitys. Viitataan ainoastaan Kaarle Krohnin Suomalaisten runojen uskonossa (1914—15) tämääntapaisesta vääristymisprosessista esittämiin periaatteellisesti vakuuttaviin esimerkkeihin. Muistettakoon lisäksi, että madjaarien nimitys esiintyy virolaisessa kansanrunoudessa laajalti ja että sitä edustavat monenmoiset muutkin väännynnäiset, sellaiset kuin *matijargid*, *matia(a)rid*, *matijarrid*, *makihaarid*, *mogi(h)argid*, *makijurgid*. (Muistiinpanoni ovat Harju-, Lääne-, Saaren- ja Pärnumaalta.) Mitä tekemistä näillä ilmeisillä kansallisuudennimillä voi olla oluenhämmennysmelan kanssa? Kuvaannollinen *makihark* pientä ihmistä tarkoittavana ei esiinny virolaisessa kansanrunoudessa. Prof. Mägisten siteeraaman rinnastuksen toisinnossakin sanotaan: »madijarride majasse».

OSKAR LOORITS

Encore à propos de l'estonien *makihaark*

L'apparition, à côté du mot désignant le roitelet, du mot *makiark* que l'on trouve dans la poésie populaire estonienne, mentionnée par J. Mägiste à la p. 100 et suivantes du dernier numéro du Virittäjä, est un cas isolé purement fortuit. Par contre, dans les variantes poétiques, on trouve souvent des comparaisons dans lesquelles on chante les tribus ennemies éloignées, et, dans ce cas, *makiark* ne peut être que le nom désignant les Hongrois. On trouve

souvent dans la poésie populaire estonienne le nom des Magyars, qui est représenté par bien d'autres déformations encore, comme par exemple *matijargid*, *matijarrid*, *makihaarid*, *makijurgid*. Ces mots qui, selon toute évidence, sont des noms de peuple, ne peuvent naturellement rien avoir à faire avec la vague de brasseur, pas plus que le mot *maki(h)ark*, quoique M. Mägiste le soutienne.

O. LOORITS